

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 7/09/2018

Adam Bodnar

WZF.7043.61.2018.TO

**Pan
Joachim Brudziński
Minister Spraw Wewnętrznych
i Administracji**

Szanowny Panie Ministrze,

w ostatnim czasie ukazały się publikacje prasowe¹ dotyczące wstrzymania wypłat dodatków dla policjantów. Wynika z nich, że Komendant Główny Policji wydał podległym Komendantom Wojewódzkim Policji polecenie służbowe wstrzymania wszelkich wydatków osobowych niezaliczanych do uposażeń funkcjonariuszy do czasu otrzymania na ten cel dodatkowych środków z budżetu państwa. Minister Jarosław Zieliński miał zwrócić się w tej sprawie o stosowne zwiększenie do Prezesa Rady Ministrów. Z korespondencji jednego z garnizonów Policji wynika następnie, że z dniem 16 sierpnia 2018 r. wstrzymana została realizacja wszystkich wydatków osobowych niezaliczonych do uposażeń, w tym między innymi :

- dopłata do wypoczynku,
- przejazdy raz w roku dla funkcjonariuszy i ich rodzin,
- zasiłki na zagospodarowanie, zasiłki osiedleniowe oraz ryczałt z tytułu przeniesienia,
- odprawy pośmiertne i zasiłki pogrzebowe,
- pomoc mieszkaniowa.

¹ <https://www.money.pl/gospodarka/wiadomosci/artukul/policja-dodatki-do-pensji.43.0.2413611.html>,
<https://www.tvn24.pl/wiadomosci-z-kraju,3/szef-kgp-wznawia-wypłaty-dodatkow-dla-policjantow.864070.html>
<http://www.policja.pl/pol/aktualnosci/162730,Oswiadczenie-KGP-w-sprawie-wstrzymania-wydatkow-osobowych-niezaliczanych-do-upos.html>

Po interwencji związku zawodowego NSZZ Policjantów polecenie Komendanta Głównego Policji zostało ostatecznie odwołane. Komendanci poinformowani zostali przy tym, że wydatki osobowe w ramach ogólnego planu finansowego nie są zagrożone.

Środki na wypłaty świadczeń wymagalnych i niewymagalnych dla policjantów na 2018 r. najprawdopodobniej zaplanowane zostały przez poszczególnych dysponentów, tj. komendy wojewódzkie, szkoły Policji i Komendę Główną Policji na etapie planowania budżetu w sierpniu 2017 r. W trakcie roku budżetowego jednostki Policji mają możliwość składania wniosków o zmiany w planie finansowym. Natura przeniesień polega na zachowaniu bilansu pierwotnego, nie podwyższają one sumy wydatków budżetu państwa ani nie obniżają jego dochodów. Zgodnie z art. 171 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. finansach publicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 2077 ze zm. dalej: ustawa o finansach publicznych) stosownej zmiany (jako dysponent główny) dokonuje Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji. Tym samym w przypadku braku środków na wypłat świadczeń dla policjantów jednostka może wnioskować o dokonanie przesunięcia środków w ramach posiadanego planu finansowego z innej grupy wydatków budżetowych. Z powodu napływających w trakcie bieżącego roku sygnałów o wyższych niż planowano wydatkach budżetowych Komenda Główna Policji na podstawie zebranych informacji może skierować do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji wnioski o zwiększenie budżetu Policji. Z zamieszczonej w piśmie do komendantów informacji wynika, że Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji zwrócił się do Prezesa Rady Ministrów o zwiększenie budżetu Policji, co wskazuje na brak możliwości przeniesienia środków w ramach części budżetu przysługującej resortowi spraw wewnętrznych. Zgodnie z art. 155 ustawy o finansach publicznych kompetencja do dysponowania rezerwą ogólną, co do zasady, należy do Rady Ministrów. Jednak w drodze rozporządzenia może ona upoważnić Prezesa Rady Ministrów i Ministra Finansów do dysponowania rezerwą ogólną. Zgodnie z treścią § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 lutego 2017 r. w sprawie dysponowania rezerwą ogólną budżetu państwa (Dz.U. z 2017 r. poz. 500) Prezes Rady Ministrów może, na wniosek właściwego ministra lub innego dysponenta części budżetowej, zwiększyć z rezerwy ogólnej budżetu państwa wydatki odpowiednich części tego budżetu o kwotę do 10 mln zł w poszczególnych przypadkach. Wniosek taki jest składany Prezesowi Rady Ministrów za pośrednictwem Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Czasowe wstrzymanie niewymagalnych wydatków osobowych niezaliczanych do uposażeń funkcjonariuszy, co do zasady, nie stanowi naruszenia prawa. Nie mniej jednak ograniczenie dostępności przysługujących funkcjonariuszom świadczeń może w pewnych okolicznościach stanowić naruszenie zasad współżycia społecznego i sprawiedliwości społecznej względem policjanta np. starającego się o zasiłek pogrzebowy w razie śmierci członka rodziny albo zasiłek na zagospodarowanie, w związku z mianowaniem funkcjonariusza na stałe, czy dopłatę do wypoczynku. W mojej ocenie trudności związane z realizacją budżetu nie powinny następować kosztem przysługujących funkcjonariuszom uprawnień.

Analiza dotychczasowych publikacji prasowych², a także wcześniejszej korespondencji³ Rzecznika Praw Obywatelskich z Komendantem Głównym Policji wskazuje, że problemy związane z planowaniem i realizacją na różnych poziomach dysponowania budżetem Policji mogą mieć charakter systemowy. W świetle powyższego na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz.U. z 2017 r. poz. 958 ze zm.) zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o wyjaśnienie, jakie braki były powodem wystąpienia do Prezesa Rady Ministrów o zwiększenie budżetu Policji oraz jakie działania zamierza Pan podjąć w celu uniknięcia takich sytuacji w przyszłości.

Jednocześnie uprzejmie proszę o informacje czy Komendant Główny Policji zwiększył limity finansowe podległych jednostek z przeznaczeniem na wypłatę należności i świadczeń dla policjantów, w tym w szczególności odpraw i świadczeń związanych ze zwolnieniem ze służby, a także informacje na temat stanu zatrudnienia w Policji za lata 2008-2018 (z uwzględnieniem liczby osób przyjętych i funkcjonariuszy zwolnionych ze służby w Policji w poszczególnych latach). Będę także zobowiązany za wyjaśnienie czy w budżecie Policji zapewnione zostały środki finansowe na zabezpieczenie zbliżającej się rocznicy 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości.

Z wyrazami szacunku

² <https://www.rmfm24.pl/fakty/polska/news-policji-brakuje-pieniedzy-na-odprawy.nId,197357>,
<http://serwis.gazetaprawna.pl/praca-i-kariera/artykuly/683952,policja-nie-ma-pieniedzy-na-odprawy-dla-odchodzacych-na-emerytury.html>.

³ Np. wystąpienie do Komendanta Głównego Policji z dnia 21 września 2007 r. (RPO-569284-IX/07).